

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เล่มที่ ๖

บทบรรณาธิการ

สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ได้ทำการสอบข้อเขียนความรู้
ชั้นเนติบัณฑิต ภาคสอง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ในวันอาทิตย์ที่ ๘ พฤษภาคม
๒๕๖๕ และวันอาทิตย์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ไปแล้วนั้น ผลการสอบ ดังนี้

๑. กลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง สมัครสอบจำนวน ๑๐,๖๑๘ คน
มีผู้เข้าสอบจริงจำนวน ๔,๘๔๔ คน มีผู้สอบได้จำนวน ๖๑๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๘)

ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด ชื่อ นายภาณุพงศ์ ชาวเผือก จบนิติศาสตร์จากมหาวิทยาลัย
รามคำแหง สอบได้ ๗๗ คะแนน

๒. กลุ่มวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สมัครสอบจำนวน ๘,๘๐๖ คน
มีผู้เข้าสอบจริงจำนวน ๓,๘๓๘ คน มีผู้สอบได้จำนวน ๖๗๖ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๑)

ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด ชื่อ นางสาวสุพิชชา เกิดวิบูลย์เวช จบนิติศาสตร์จาก
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สอบได้ ๘๐ คะแนน

คำถาม ตกลงซื้อห้องชุดโดยผ่อนชำระราคาครบถ้วนแล้ว ยังให้ผู้ขายทำหนังสือ
แจ้งยืนยันว่าจะไปโอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดให้อีกด้วย และผู้ซื้อได้ฟ้องร้องดำเนินคดีแก่ผู้ขาย
ทั้งทางแพ่งและอาญาเกี่ยวกับห้องชุด หากผู้ขายโอนห้องชุดและนำไปจดทะเบียนจำนอง
จะเป็นความผิดฐานโกงเจ้าหนี้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๓๔๓/๒๕๖๒

สภาพความเป็นเจ้าหนี้ลูกหนี้ระหว่างโจทก์ทั้งสองกับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ นั้น
เกิดขึ้นทันทีที่ได้ทำสัญญาจะซื้อจะขายกันเนื่องจากเป็นสัญญาต่างตอบแทนซึ่งทั้งโจทก์
ทั้งสองกับจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ต่างเป็นเจ้าหนี้และลูกหนี้ซึ่งกันและกัน

โจทก์ทั้งสองซึ่งเป็นคนต่างชาติตกลงซื้อห้องชุดพิพาทในราคาสูงถึง ๑๒,๐๐๐,๐๐๐
บาทเศษ ผ่อนชำระราคานานเกือบ ๒ ปี โดยไม่ผิดนัดเมื่อผ่อนชำระราคาครบถ้วนแล้ว
ยังให้จำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ ทำหนังสือแจ้งยืนยันว่าจะไปโอนกรรมสิทธิ์
ห้องชุดพิพาทให้แก่โจทก์ทั้งสองอีกด้วย หลังเกิดเหตุโจทก์ทั้งสองได้ฟ้องร้องดำเนินคดี
แก่จำเลยทั้งสามหลายคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญาเกี่ยวกับห้องชุดพิพาทดังกล่าว
จำเลยทั้งสามในฐานะผู้ประกอบการและลูกหนี้ย่อมทราบดีว่าหากฝ่ายจำเลยไม่ปฏิบัติตาม
สัญญา โดยไม่จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดพิพาทให้แก่โจทก์ทั้งสองซึ่งเป็นลูกค้ำผู้ซื้อ
ที่ชำระราคาครบถ้วนแล้ว โจทก์ทั้งสองจะต้องใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลบังคับให้ฝ่าย

จำเลยชำระหนี้ โดยจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดพิพาทให้แก่โจทก์ทั้งสองตามสัญญาอย่างแนบนอน การที่จำเลยที่ ๑ ที่มีจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ซึ่งเป็นพี่น้องกันและสลับกันเข้าเป็นกรรมการผู้มีอำนาจของจำเลยที่ ๑ โอนกรรมสิทธิ์ห้องชุดพิพาทให้แก่จำเลยที่ ๓ เพื่อนำไปขอสินเชื่อจากธนาคาร แม้จะเป็นวิธีการบริหารหนี้สินภายในของจำเลยที่ ๑ ที่มีปัญหาด้านการเงินนั้นก็ตามกรณีถือได้แล้วว่า จำเลยที่ ๑ ในฐานะนิติบุคคลที่ดำเนินกิจการโดยจำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๓ ผู้มีอำนาจดำเนินการแทน มีเจตนาร่วมกันโอนห้องชุดพิพาทและนำไปจดทะเบียนจำนอง เพื่อมิให้โจทก์ทั้งสองที่เป็นเจ้าหนี้ของจำเลยทั้งสามได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วน การกระทำของจำเลยทั้งสามจึงเป็นความผิดฐานโกงเจ้าหนี้

คำถาม การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ผลของการกระทำเกิดแก่อีกบุคคลหนึ่งโดยพลาดไปจะเป็นความผิดหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๔๕๙/๒๕๖๔

จำเลยใช้อาวุธปืนยิงไป ๑ นัด ในขณะที่ถูกผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ ใช้มีดรุมทำร้ายจำเลยมีความประสงค์ที่จะยับยั้ง มิให้ผู้เสียหายที่ ๑ และที่ ๒ ใช้มีดรุมพันทำร้ายจำเลยอีก การกระทำของจำเลยจึงเป็นการป้องกันพอสมควรแก่เหตุโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่มีความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นและฐานยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช่เหตุในเมืองหมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชนตาม ป.อ. มาตรา ๖๘ แม้ลูกกระสุนปืนที่จำเลยยิงจะพลาดไปถูกผู้เสียหายที่ ๓ ตาม ป.อ. มาตรา ๖๐ การกระทำของจำเลยก็ไม่เป็นความผิด เพราะเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย

คำถาม ใช้น้ำมันเบนซินสาดใส่ผู้อื่นจำนวน ๔๐๐ มิลลิลิตร แล้วพยายามจุดไฟแช็กแต่ไม่ติดเพราะมีคนช่วยกันควบคุมตัวไว้ได้ ถือว่ามีเจตนาฆ่าหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๐๙/๒๕๖๕

จำเลยใช้น้ำมันเบนซินที่บรรจุในขวดน้ำดื่มขนาดบรรจุประมาณ ๖๐๐ มิลลิลิตรเต็มขวด สาดใส่ผู้เสียหายที่ ๒ จนเหลือน้ำมันเบนซินในขวดประมาณ ๑ ใน ๓ หรือประมาณ ๒๐๐ มิลลิลิตร น้ำมันเบนซินที่จำเลยสาดใส่ผู้เสียหายที่ ๒ มีจำนวนมิใช่เล็กน้อย แม้น้ำมันเบนซินบางส่วนจะตกลงที่พื้น จึงถูกผู้เสียหายที่ ๒ บริเวณเสื้อด้านหน้าและเป้ากางเกง แล้วจำเลยพยายามจุดไฟแช็กแต่ไม่ติด จำเลยย่อมเห็นผลได้ว่าหากน้ำมันเบนซินซึ่งเป็นวัตถุไวไฟถูกจุดไฟด้วยไฟแช็ก ไฟอาจไหม้เสื้อด้านหน้าและเป้ากางเกงของผู้เสียหายที่ ๒ รวมทั้งพื้นบ้านเกิดเหตุ แล้วลุกลามเผาตัวผู้เสียหายที่ ๒

จนเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้ เมื่อจำเลยพยายามจุดไฟด้วยไฟแช็กแต่ไม่ติดผู้เสียหายที่ ๒ ก็เข้าถึงตัวจำเลย แล้วช่วยกันกับพวกควบคุมตัวจำเลยไว้ได้ จำเลยลงมือกระทำความผิดไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผลโดยผู้เสียหายที่ ๒ ไม่ถึงแก่ความตายสมดังเจตนาของจำเลย จำเลยจึงมีความผิดฐานพยายามฆ่าเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่

คำถาม เข้าไปในห้องนอนของเด็กแล้วปิดล็อกประตูและกระทำชำเราแต่ไม่ได้พาออกไปจากบ้านที่อยู่อาศัยด้วย เป็นความผิดฐานพรากเด็กไปเพื่อการอนาจารด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๕๖/๒๕๖๕

ความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล เพื่อการอนาจารตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม กฎหมายบัญญัติโดยมีความมุ่งหมายที่จะคุ้มครองอำนาจปกครองของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลที่มีต่อเด็ก คำว่า “พราก” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ มีความหมายว่าทำให้จากไป พาไปเสียจาก ทำให้แยกออกจากกัน ดังนั้น การพรากซึ่งจะทำให้ผู้กระทำมีความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๑๗ วรรคหนึ่งและวรรคสามจึงหมายถึง การพาหรือแยกเด็กออกไปจากอำนาจปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล ทำให้อำนาจปกครองดูแลเด็กของบุคคลดังกล่าวถูกรบกวนหรือถูกระทบกระเทือนโดยบุคคลดังกล่าวไม่รู้เห็นยินยอมอันเป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเด็ก ซึ่งกฎหมายมิได้จำกัดว่า “พราก” โดยวิธีการอย่างไร และไม่คำนึงถึงระยะใกล้หรือไกล ไม่ว่าเด็กจะไปอยู่ที่แห่งใดหากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลยังดูแลเอาใจใส่อยู่ เด็กย่อมอยู่ในอำนาจปกครองดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลตลอดเวลาโดยไม่ขาดตอน หากมีผู้กระทำต่อเด็กในทางเสื่อมเสียและเสียหายหรือโดยปราศจากเหตุอันสมควรซึ่งเป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองดูแลยอมถือได้ว่าเป็นความผิดฐานพรากเด็ก

จำเลยเข้าไปในห้องนอนของผู้เสียหายที่ ๑ ขณะที่ผู้เสียหายที่ ๑ นอนอยู่ในห้องนอนกับน้องชายแล้วปิดล็อกประตูขัดขวาง กอดผู้เสียหายที่ ๑ ไม่ให้ออกจากห้องนอน และกระทำชำเราผู้เสียหายที่ ๑ โดยผู้เสียหายที่ ๑ ไม่ยินยอม ทั้งพุดจาซูเช็ญผู้เสียหายที่ ๑ ว่าจะทำร้ายร่างกายหากนำเรื่องที่จำเลยกระทำชำเราไปบอกบุคคลอื่น การกระทำของจำเลยเช่นนี้ แม้จำเลยไม่ได้พาผู้เสียหายที่ ๑ ออกไปจากบ้านที่อยู่อาศัยด้วยกันก็ตาม แต่การที่จำเลยปิดล็อกประตูขัดขวางไม่ให้ผู้เสียหายที่ ๑ ออกจากห้องนอนแล้วกระทำชำเราพร้อมข่มขู่ผู้เสียหายที่ ๑ ดังกล่าว ทั้งที่รู้อยู่แล้วว่าผู้เสียหายที่ ๑ เป็นเด็กอายุ ๑๐ ปีเศษถึง ๑๑ ปีเศษ ยังอยู่ในอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๒ ผู้เป็นมารดา

ถือได้ว่าจำเลยมีเจตนาแยกผู้เสียหายที่ ๑ ออกจากอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๒ ผู้เป็นมารดา โดยให้ผู้เสียหายที่ ๑ ตกอยู่ในอำนาจควบคุมของจำเลย และจำยอมให้จำเลย กระทำซ้ำเราผู้เสียหายที่ ๑ อันเป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๒ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการพรากผู้เสียหายที่ ๑ ไปเสียจากอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ ๒ ผู้เป็นมารดา จำเลยจึงกระทำความผิดฐานพรากผู้เสียหายที่ ๑ ซึ่งเป็นเด็ก อายุยังไม่เกินสิบห้าปีไปเสียจากผู้เสียหายที่ ๒ มารดา ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล เพื่อการอนาจาร

คำถาม การลงลายมือชื่อในพินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองผู้ทำพินัยกรรมต้อง ลงลายมือชื่อในพินัยกรรมต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคนพร้อมกัน และพยานดังกล่าวต้อง ลงลายมือชื่อรับรองลายมือชื่อของผู้ทำพินัยกรรมไว้ในขณะนั้นหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๕๘๔/๒๕๖๔

ขณะที่ผู้ตายแจ้งข้อความที่ประสงค์จะให้ใส่ไว้ในพินัยกรรมแก่ อ. ไม่ได้ทำต่อหน้า ข. และ ร. ซึ่งเป็นพยานในพินัยกรรม แต่หลังจากมีการพิมพ์พินัยกรรมแล้ว อ. ได้อ่าน ข้อความในพินัยกรรมให้ผู้ตาย ข. และ ร. ฟังพร้อมกัน หากข้อความในพินัยกรรมที่อ่าน ให้ฟังไม่ถูกต้องตรงกับที่ผู้ตายแจ้งไว้ผู้ตายซึ่งขณะนั้นมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ดีย่อมสามารถ ทักท้วงให้มีการแก้ไขให้ถูกต้องตรงตามความประสงค์ของตนได้ แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ตายได้มีการ ทักท้วงให้แก้ไขข้อความแต่อย่างใด จึงแสดงว่าเมื่อผู้ตายทราบข้อความในพินัยกรรม พร้อม ข. และ ร. แล้ว ผู้ตายยอมรับว่าข้อความในพินัยกรรมถูกต้องตรงตามความประสงค์ ที่ตนแจ้งไว้แล้ว อันถือได้ว่าผู้ตายแจ้งข้อความที่ตนประสงค์จะให้ใส่ไว้ในพินัยกรรมต่อหน้า พยานอีกอย่างน้อยสองคนพร้อมกัน และ อ. ได้อ่านข้อความนั้นให้ผู้ตายและพยานฟังแล้ว ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๕๘ (๑) และ (๒) จากนั้น ข. และ ร. จึงลงลายมือชื่อ ในพินัยกรรม โดยผู้ตายลงลายมือชื่อไว้ก่อนแล้ว การลงลายมือชื่อในพินัยกรรม แบบเอกสารฝ่ายเมืองนั้น ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๖๕๘ (๓) กำหนดแบบให้ผู้ตายและ พยานลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญเท่านั้น มิได้กำหนดให้ผู้ตายต้องลงลายมือชื่อ ในพินัยกรรมต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคนพร้อมกัน และพยานดังกล่าวต้องลง ลายมือชื่อรับรองลายมือชื่อของผู้ตายไว้ในขณะนั้นเหมือนกับการลงลายมือชื่อใน พินัยกรรมแบบธรรมดา ดังนั้น เมื่อผู้ตายและพยานทั้งสองลงลายมือชื่อในพินัยกรรมครบ แล้ว พินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมืองของผู้ตายทำขึ้นถูกต้องตามแบบที่บทกฎหมาย บังคับไว้และตรงตามความประสงค์ของผู้ตายแล้ว จึงชอบด้วยกฎหมาย

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์

บรรณาธิการ